

נטילת ידיים לסעודה- תשובון למורה

שאלה 1 : מצוות מהתורה ומצוות שתיקנו חכמים

סמנו בצד כל משפט נכון / לא נכון (12 נקודות)

ענו על 6 מתוך 7 המשפטים הבאים (2 נק' לכל משפט) - סמנו "נכון" או "לא נכון":

1. מצווה מהתורה נקראת מצווה 'דאורייתא'. [נכון / לא נכון]
2. מצוות נטילת ידיים לפני הסעודה היא מהתורה. [נכון / לא נכון]
3. חכמים הם אלו שתיקנו ליטול ידיים לפני הסעודה. [נכון / לא נכון]
4. מצוות שתיקנו חכמים נקראות גם מצוות מ'דברי סופרים'. [נכון / לא נכון]
5. מצוות שתיקנו חכמים נקראות גם מצוות 'דרבנן'. [נכון / לא נכון]
6. חשוב מאוד להקשיב לדברי חכמים ולקיים את תקנותיהם, כמו שמקיימים מצוות מהתורה. [נכון / לא נכון]
7. אם המצווה היא 'דרבנן', לא חייבים לקיים אותה בכל מצב. [נכון / לא נכון]

שאלה 2 : ברכת נטילת ידיים

שמעון נטל ידיים ובירך "על נטילת ידיים" וברכת 'המוציא'. הוא נגס בכריך, וגילה שהחליף בטעות עם אחיו והוא לא מחבב את הממרח.

א. ענו על אחד משני המשפטים : (5 נק')

1. כדי לברך "על נטילת ידיים" צריך לאכול לפחות כמות של 'כביצה'. [נכון / לא נכון]
 2. שיעור 'כביצה' הוא בערך פי שניים משיעור 'כזית'. [נכון / לא נכון]
- ב. השלימו את המשפט: (10 נק' - 2 לכל מילה)
- אם שמעון לא תאכל כמות של 'כביצה', יצא שבירכה ברכת "על נטילת ידיים" לבטלה.

מחסן מילים: לבטלה, 'כביצה', לא, ברכת, כמות

שאלה 3 : מים לנטילה (12 נקודות)

אלי יצא לטיול. הוא הוציא כריך ורצה לאכול, אך אין מים בקרבת מקום.

א. סמנו ב-X את 3 המשפטים הנכונים: (9 נק' - 3 לכל סימון)

- ☐ מותר לאלי לעטוף את היד במפית ולאכול בלי ליטול ידיים.
- ☐ לפי ההלכה, אסור לאכול לחם בלי נטילת ידיים גם אם עוטפים במפית.
- ☐ מי שמתאפק ומחכה עד שימצא מים לנטילה - "תבוא עליו הברכה".
- ☐ לפי אדמו"ר הזקן ראוי להחמיר ולא לאכול כלל ללא נטילת ידיים.

ב. כאשר המים רחוקים מאוד ואלי עוטפת את ידיה במפית, ואוכלת ללא נטילה,

באיזה מושג מדובר? (3 נק')

- ☐ א. 'שעת הדחק'
- ☐ ב. 'כפיצה'
- ☐ ג. 'רביעית'

שאלה 4 : מאכל שטיבולו במשקה (15 נקודות)

ענו: (5 נק' לכל סעיף):

מאיר התיישב לאכול קורנפלקס בחלב. לוי אחיו אמר: "אתה צריך ליטול ידיים, זה 'מאכל שטיבולו במשקה'!"

א. האם לוי צדק, כשאמר למאיר ליטול ידיים על קורנפלקס? כן / לא

ב. השלימו את ההסבר:

1. קורנפלקס עם חלב רגילים לאכול באמצעות כף, ולכן אין חובה ליטול.
2. מאיר לא חייבת בנטילה כי היא אוכלת את המאכל בעזרת כף, ולא נוגעת בו ביד.

שאלה 5 : חציצה (18 נקודות)

א. השלימו בעזרת מחסן המילים (9 נק' - 3 נק' לכל מילה):

1. דבר המפריע למים להגיע אל העור של היד נקרא חציצה.
2. אם יש לי בוך על היד, אני חייב לנקות אותו לפני הנטילה.
3. פלסטר על פצע שעדיין לא הבריא אינו נחשב חציצה.

מחסן מילים: חציצה, אינו, לנקות,

ב. חציצה או לא? ענו על 3 מתוך 4 מקרים. (9 נק' - 3 נק' לכל פריט)

המקרה	חציצה (להוריד)	לא חציצה (להשאיר)
טבעת על האצבע	V	
שפשפתי ונשאר סימן של צבע		V
פלסטר על פצע שכבר התרפא	V	
קצת בוץ יבש על כף היד	V	

שאלה 6: דיני המים והכלי (18 נקודות)

ענו על 6 מתוך 7 המשפטים הבאים (3 נק' לכל משפט) - נכון או לא נכון:

1. מותר ליטול ידיים במים שאינם ראויים לאכילת כלב. נכון/ לא נכון
2. המים צריכים לכסות את כל כף היד עד הפרק. נכון/ לא נכון
3. אם ניקו אצבע בתוך כוס המים - המים נפסלו לנטילה. נכון/ לא נכון
4. מותר ליטול ידיים מספל שיש בו חור. נכון/ לא נכון
5. אם מישוהו נגע במים שבתוך הנטלה - המים כשרים. נכון/ לא נכון
6. הספל צריך להכיל כמות של 'רביעית' מים לפחות. נכון/ לא נכון
7. מותר ליטול ידיים ללא ספל - ממים שיוצאים מממטרה. נכון/ לא נכון

שאלה 7: סדר הנטילה (10 נקודות)

סדרו את הפעולות מ-1 עד 6:

- 4 שופכים 3 פעמים על יד שמאל.
- 6 מנגבים את הידיים.
- 1 בודקים שהידיים נקיות ויבשות.
- 5 מברכים "על נטילת ידיים" ומשפשפים את הידיים.
- 3 שופכים 3 פעמים על יד ימין.
- 2 לוקחים את הנטלה ביד ימין ומעבירים ליד שמאל.

בהצלחה רבה